VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

Akademický rok 2018/2019

Diplomová práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Barbora Šimková
Název práce: Politika všedního dne

Slovní hodnocení:
Diplomová práce Barbory Šimkové spočívá v sepsání stanov a organizaci ustavující schůze spolku Orgán. Spolek byl měl hájit "ekonomické zájmy" studentů FaVU VUT, tj. usilovat o reformu čerpání stipendií, lepší finanční podporu studentských prací, organizaci solidární sbírky a zlepšení komunikace mezi studenty a vedením VUT a pedagogy. Svým praktickým a politickým zaměřením a intervencí do institucionálního prostoru bychom tuto práci mohli vnímat jako příklad Arte útil, umělecké tendence formulované mj. kubánskou umělkyní Taniou Brugerou, jednou z klíčových postav tohoto hnutí. Arte útil je praktickou intervencí - jde mu o jinou definici umění ve společnosti: reaguje na konkrétní aktuální problém a je implementováno a funguje v reálné situaci. Autory nahrazuje iniciátory a diváky uživateli, pro něž nese praktické a pozitivní důsledky. Je dlouhodobě udržitelné, ale reaguje na změny podmínek. Je výzvou pro institucionální pole, ve kterém působí. Přestože intence práce formulovaná v textové příloze všechna tato principy obsahuje a zohledňuje, pokud bych ji měla hodnotit podle samých kritérií Arte útil, před samou realizací akce je to věc nemožná. Podle Tanii Brugery se o Arte útil jedná jedině v tom případě, kdy je iniciativa umělce realizována v praxi, pokud se to nepodaří, nejedná se o arte útil ("For Arte Útil, failure is not a possibility. If the project fails, it is not Arte Útil."). Myslím, že se nejedná jen o úspěšné založení spolku během ustavující schůze, ale i o jeho dlouhodobější trvání a fungování. Přesto práci hodnotím veskrze kladně. Je promyšleným, odvážným a progresivním počinem reagujícím na roli umění ve společnosti, který - v duchu arte útil - jinak definuje tvůrce a recipienty umění. Jako práce, která se svým praktickým zaměřením vědomě staví mimo autonomní instituci umění, je také jeho nosnou, byť implicitní kritikou. Je příkladem přístupu, který reaguje na problematickou situaci současného umění ve společnosti v hluboké krizi. Umění je přitom přístupné jen úzké skupině lidí určitého sociálního statusu, zároveň v sobě obsahuje postupy, které mohou být společenským přínosem i mimo galerijní prostředí. Protože jsou ale v tomto případě jeho "uživateli" samotní umělci, lépe řečeno studenti umění, je tedy především pedagogickým nástrojem odkrývajícím studentům jeden důležitý, společensky relevantní rozměr současného umění.

Otázky k rozpravě:

Pokud se autorka odkazuje ke Claire Bishop, která odmítá posuzovat umění výhradně podle kritérií etických, pak se nabízí otázka, v čem naplňuje práce estetická kritéria? Stoupenci arte útil hovoří o estetickém rozměru etiky - emocích a vnímání krásy v etickém či politickém aktu. Jak se k tomu autorka staví?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

Mgr. Tereza Stejskalová, Ph.D.

Datum:

2.5.2019